

Czas Czchowa

Rok I

Nr 3

Kwiecień 1991

PISMO PUBLICYSTYCZNO-INFORMACYJNE ZIEMI CZCHOWSKIEJ

Szanowni Czytelnicy!

Numer 3 "Czasu Czchowa" dociera do Was. Numer 2 wydano w nakładzie 300 egzemplarzy. Według aktualnych informacji z punktów sprzedaży jest to w naszych obecnych warunkach górna granica nakładu. Przepraszamy za wszystkie potknięcia i przeoczenia wynikające z braku właściwej korekty. Poszukujemy do współpracy fotografa (społecznie) i korespondentów z poszczególnych wsi naszej gminy. Jeden z czytelników ofiarował 100.000 złotych na rzecz "Czasu Czchowa". Dziękujemy.

Redakcja

Poczta Czasu

Pani Barbarze Winiarskiej z Czchowa za nadesłany "Świt" nr 15/47 z dnia 20 maja 1944 roku. O wydawnictwie tym pisaliśmy w numerze 1 "Czasu Czchowa".

Wreszcie, jaki upłynął od lat II wojny światowej spowodował, że to wydane w Czchowie czasopismo z kolportażem na cały powiat brzeski jest dziś rzadkością.

Redakcja

GAZYFIKACJA GMINY

Gazyfikacja obejmuje swym zasięgiem całą gminę. Realizowana jest jako dwa zadania. Pierwsze, będące już w fazie końcowej dotyczy trzech wsi: Złotej, Biskupic Melsztyńskich i Domosławic.

Drugie, którego zaawansowanie nie przekroczyło jeszcze półmetku, obejmuje pozostałe wsie gminy.

Szacunkowa wartość tego zadania wynosi około 8 mld złotych, a w jego zakres wchodzi wykonanie rurociągu wysokiego ciśnienia z Zawady Uszewskiej do Tymowej długości 10 km, stacji redukcyjnej oraz sieci średniego ciśnienia doprowadzającej gaz do domów.

Finansowanie wysokiego ciśnienia wraz ze stacją redukcyjną odbywa się przy współudziale trzech gmin: Łososiny Dolnej,

Gródka i Czchowa. Rurociąg o średnicy 125 mm prowadzący z Tymowej do Czchowa-Zapory pokrywany będzie w połowie przez gminy Czchów i Gródek. Natomiast rurociąg o średnicy 150 mm prowadzący gaz do Łososiny Dolnej, z którego korzystać będzie część mieszkańców Czchowa i Wytrzeszczki, finansowany będzie proporcjonalnie przez obie strony.

Całością przedsięwzięcia kieruje Gminny Komitet Gazyfikacji w skład, którego wchodzi przedstawiciele zainteresowanych wsi. Przyjęto zasadę, że koszty gazyfikacji będą jednakowe dla wszystkich gospodarstw z uwzględnieniem inflacji jeśli wpłaty dokonywane przez poszczególnych obywateli będą odległe w czasie. Przewiduje się, że w roku bieżącym gaz zapalimy w: Złotej, Biskupicach Mel., Domosławicach, Tymowej i Tworkowej, natomiast w pozostałych wioskach pod koniec przyszłego roku. Zależy to przede wszystkim od terminowości wpłat przez zainteresowanych mieszkańców.

W budżecie gminy na rok 1991 przewidziano na gazyfikację dotację w wysokości 600 mln zł.

Obecnie kontynuowane są prace przy rurociągu prowadzącym gaz do Czchowa-Zapory będący również montażowym rurociągiem w stronę Łososiny Dolnej. Postęp prac w dużym stopniu zależy również od zrozumienia i obywatelskiej postawy właścicieli nieruchomości, przez które będzie przebiegać sieć gazowa. Trzeba się liczyć z częściowym zniszczeniem plonów, jest to nieuniknione, ponieważ prace muszą być kontynuowane przez okres od ^{marcu} sierpnia do listopada.

Zachęcamy tych, którzy jeszcze nie są zdecydowani o przystąpieniu do gazyfikacji aby uczynili to teraz, bo jest to już termin ostateczny.

Gazyfikacja to inwestycja, która dotyczy całej gminy.

Jej realizacja w sposób znaczący ułatwi życie wielu mieszkańcom, wpłynie również na zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza, które powstaje przy spalaniu węgla.

Roman Olchawa

O rolnictwie trochę inaczej

Duża intensyfikacja rolnictwa spowodowała, że rolnictwo kojarzy nam się z wydajnością z hektara, z nawozami mineralnymi, ze środkami ochrony roślin. Gospodarstwo rolne staje się przedsiębiorstwem, w którym odbywa się produkcja.

Rolnik stara się uzyskać jak największy plon, dużą wydajność. Bardzo często jednak owa chemizacja rolnictwa oraz maksymalizacja wydajności zakłóca pewną równowagę w przyrodzie. Stosowanie wysokich dawek nawozów mineralnych oraz środków ochrony roślin może perspektywnie przynieść bardzo ujemne skutki (dotyczy to szczególnie ogrodnictwa) tym bardziej, że wyhodowane obecnie odmiany roślin genetycznie są przygotowane na wydawanie wysokich plonów ale równocześnie są bardziej podatne na choroby i szkodniki.

Intensyfikacja rolnictwa zakłóca pewną harmonię w przyrodzie ale zakłóca również harmonię między człowiekiem a przyrodą. Piękno pracy rolnika polega na jego bezpośredniej współpracy z przyrodą. Efekt jego pracy można widzieć bezpośrednio w jego otoczeniu. Dlatego ogromna odpowiedzialność spływa na ludzi, którzy mają wpływ na kształtowanie środowiska przyrodniczego. Rolnictwo jest zawodem pięknym i szlachetnym, bardzo często niedocenianym przez samego rolnika.

Wspomniałem o niebezpieczeństwie naruszenia równowagi w przyrodzie poprzez chemizację rolnictwa, podam tylko taki przykład. Gleba, która wydaje nam się czymś martwym, jest najbardziej skomplikowanym żywym organizmem, w 1m² warstwy ziemi ornej (do 30 cm głębokości) żyje od 1,6 do 1.012 bilionów mikroorganizmów. Gleba jest więc środowiskiem w najwyższym stopniu ożywionym. Żyjące mikroorganizmy przygotowują pokarm dla roślin. Organizmy glebowe decydują o intensywności i prawidłowym odżywianiu roślin. Nie ma gleby bez żywych organizmów. Jeżeli ich brakuje, mamy do czynienia z martwą skałą. Stosując preparaty chemiczne w dużych ilościach, szczególnie w ogrodnictwie, należy pamiętać, że oprócz niszczenia chorób czy szkodników niszczymy wiele mikroorganizmów żyjących w glebie.

W krajach wysoko rozwiniętych, gdzie rolnictwo osiągnęło bardzo wysoki stopień intensyfikacji zaczyna się powracać do rolnictwa tradycyjnego. Bardzo modne staje się tzw. rolnictwo ekologiczne.

Rolnictwo ekologiczne ogranicza do minimum lub wyklucza chemizację płodów rolnych i środowiska. Głównym zadaniem rolnictwa ekologicznego jest wytwarzanie zdrowej żywności o wysokiej wartości odżywczej. Najwyższą znaną dziś formą podejścia ekologicznego jest rolnictwo biodynamiczne.

Idea rolnictwa biodynamicznego zakłada wykorzystanie w praktyce rolniczej z jednej strony głębokiej wiedzy przyrod-

niczej, a z drugiej praktyki i intuicji rolnika, czyli jego doświadczenia zarówno współczesnego, jak i nabytego przez pokolenia ludzkie w obcowaniu z przyrodą.

Istota rolnictwa biodynamicznego polega na jak najlepszym wykorzystaniu energii człowieka i przyrody, polega na całościowym włączeniu się człowieka do współpracy z przyrodą. Rolnictwo biodynamiczne zakłada takie zmianowanie i sąsiedztwo roślin, by rośliny stwarzały sobie wzajemnie korzystny wpływ na siebie, tj. by wzajemnie sobie pomagały w zwalczaniu chorób i szkodników. Np. blisko posadzony czosnek przy pomidorach ogranicza choroby grzybowe pomidorów. Fasola najlepiej rośnie między marchwią a pomidorami. Dobrze rośnie też w sąsiedztwie z burakami i ogórkami.

Nie powinno się siać fasoli koło cebuli i czosnku.

Posadzenie kapusty koło pomidorów zapobiega występowaniu bielinka, groźnego szkodnika kapusty. Obecność chrzanu w pobliżu ziemniaków chroni je przed zarazą ziemniaczaną. Można podać wiele przykładów, gdzie sąsiednie rośliny wzajemnie się chronią.

Istotną zasadą rolnictwa biodynamicznego jest wykorzystanie energii kosmosu. Od dawna wiadomo, że rośliny różnie reagują rozwojem swych części w zależności od położenia Ziemi względem gwiazdozbiorów, planet i w odniesieniu do faz księżyca.

W zależności od faz księżyca oraz położenia względem gwiazdozbiorów intensywnie rozwija się albo korzeń albo owoc lub nasiona

Księżyc jest tym ciałem niebieskim, który najsilniej wpływa na procesy wzrostu roślin.

W zależności od położenia księżyca względem Ziemi można wyróżnić wznoszenie się księżyca i obniżanie. Podczas obniżania się księżyca roślina zaczyna silniej ciążyć ku ziemi, a jej soki schodzą do części podziemnej. Jest to dobry okres do przesadzania roślin, przecinania drzew owocowych.

Podnoszący się księżyc wznosi soki roślin do góry. Zebrane wtedy owoce można długo przechowywać bez utraty soczystości. Jest to najlepszy okres do szczepienia drzew. Bardzo niekorzystnym momentem jest położenie księżyca w punkcie największego zbliżenia do Ziemi (okres ten trwa zwykle jeden dzień w miesiącu), w tym czasie należy powstrzymać się od wykonywania wszelkich zabiegów agrotechnicznych. Posiadane w tym czasie rośliny będą bardzo słabo rosły, będą bardzo podatne na choroby grzybowe i szkodniki.

Zainteresowanym przedstawiam korzystne dni siewu i sadzenia roślin od 14 kwietnia do 15 maja 1991r (opracowane przez Marię Thurz i Kazimierza Thurz).

Podstawowe rośliny można podzielić na cztery grupy:

1). Korzeniowe

Należą do nich: burak pastewny, burak czerwony, marchew,

ziemniaki, cebula, seler.

Rośliny te dają dobre plony i najlepiej się przechowują wtedy, gdy je siejemy i przesadzamy w dniach korzeniowych.

2). Liściaste

Należą do nich: kapusta, sałata, rośliny pastewne, szpinak.

Rośliny te należy siać i przesadzać w tzw. dniach liścia.

3). Kwiatowe

Należą tutaj kwiaty

Siew i pielęgnacja roślin kwiatowych najlepiej prowadzić w tzw. dniach kwiatu.

4). Owocowe

Należą do nich: fasola, groch, pomidor, ogórek, dynia, zboże.

Kalendarz siewu od 14 kwietnia do 15 maja 1991 r przedstawia się następująco:

14.04.- niedziela	rośliny liściaste
15.04.- poniedz.	rośliny liściaste
16.04.- wtorek	rośliny owocowe
17.04.- środa	niekorzystna dla siewu wszystkich roślin
18.04.- czwartek	rośliny korzeniowe
19.04.- piątek	rośliny korzeniowe
20.04.- sobota	rośliny kwiatowe
21.04.- niedziela	rośliny kwiatowe
22.04.- poniedz.	niekorzystny dla siewu wszystkich roślin
23.04.- wtorek	rośliny owocowe
24.04.- środa	rośliny owocowe
25.04.- czwartek	rośliny owocowe
26.04.- piątek	rośliny korzenne
27.04.- sobota	rośliny korzenne
28.04.- niedziela	rośliny owocowe
29.04.- poniedz.	rośliny kwiatowe
30.04.- wtorek	rośliny kwiatowe
01.05.- środa	rośliny liściaste
02.05.- czwartek	rośliny liściaste
03.05.- piątek	rośliny owocowe
04.05.- sobota	rośliny owocowe
05.05.- niedziela	rośliny owocowe
06.05.- poniedz.	rośliny korzenne
07.05.- wtorek	rośliny owocowe
08.05.- środa	rośliny kwiatowe
09.05.- czwartek	rośliny kwiatowe
10.05.- piątek	rośliny liściaste
11.05.- sobota	rośliny liściaste
12.05.- niedziela	rośliny liściaste
13.05.- poniedz.	rośliny owocowe
14.05.- wtorek	rośliny owocowe
15.05.- środa	niekorzystna dla siewu wszystkich roślin.

Kalendarz ten szczególnie polecam ogrodnikom i działkowiczom.

W przypadku wystąpienia zainteresowania rolnictwem na terenie gminy postaram się powrócić do tematu w następnych numerach. Z poszanowaniem

mgr inż. Stanisław Piechnik

Dlaczego Czchów i Ziemia Czchowska nie ma opracowanej monografii?

Historyków - tych z prawdziwego zdarzenia (czytaj powołania) nie brakuje na naszym terenie. Ale Czchów wyjątkowo nie miał i nie ma szczęścia do posiadania szerokiej i gruntownej monografii. Czyżby brak patriotyzmu lokalnego? Dziś "patriotyzm" to niemodne słowo. Ale skąd się taka sytuacja wzięła? Popatrzmy na jakąkolwiek miejscowość o przeszłości i historii w miarę bogatej - ma monografię.

Jest z czego korzystać nie tylko na lekcjach historii.

Czy można zapominać o przeszłości? - To z niej można wyciągnąć wnioski ku lepszej przyszłości, a w najgorszym przypadku - ku przestrodze potomnym.

Trudno uznać za monografię Czchowa przewodnik "Jeziora Rożnowskie i Czchowskie" autora Zygmunta Kruczka wydany w 1986 roku dopiero!) Z ważniejszych przewodników turystycznych o Czchowie wzmiankują np. Monografia "Ziemia Brzeska" (praca zbiorowa) wydana w Krakowie czy "Tarnów i Ziemia Tarnowska" wydany w Tarnowie w 1987 roku. Dorzucić jeszcze można przewodnik (słynny) 4-ro tomowy "Beskidy" Władysława Krypowskiego. Inne pomijam bo są tam tylko telegraficzne informacje.

W tym nieszczęściu (do monografii) Czchów ma jednak wyjątkowe szczęście posiadania bardzo bogatych zasobów piśmienniczych, archiwalnych, które zachowały się w większości w Archiwum Państwowym na Wawelu.

Mimo burzliwych dziejów, zachowały się przekazy w kościele parafialnym w Czchowie, które zostały przekazane na Wawel. Wystarczy sięgnąć po nie. Nie brak też sporej ilości materiałów przyczynkarskich rozsypanych w różnych opracowaniach, książkach i czasopismach. Dużym ułatwieniem jest też opracowany "Słownik Historyczno-Geograficzny Małopolski" obejmujący miejscowości Ziemi Czchowskiej.

W trosce o czystość i porządek

Wójt Gminy zwraca się z apelem do mieszkańców Gminy, zakładów pracy i instytucji o podjęcie działań mających na celu utrzymanie czystości dróg, rowów przydrożnych, placów, przystanków oraz terenów wokół własnych zabudowań. Proszę, aby każdy przed wyrzuceniem odpadów do śmietnika dokonał ich segregacji. Jeżeli wszystkie "palne" śmieci spalimy w domu czy kotłowni, to do wyrzucenia pozostanie bardzo niewiele. Zaoszczędzimy wtedy na transporcie. Zwracam się do rodziców, przełożonych, nauczycieli i policji o ciągłe wdrażanie nawyków porządku i czystości.

Spójrzmy wokół siebie, wszędzie porzucane niedopałki papierosów, papiery, metalowe puszki, opakowania szklane i plastikowe.

Nie czekajmy, że porządek zrobią płatni ludzie, jesteśmy na to za biedni.

Najpierw musimy przestać śmiecić, a następnie pomyślny, gdyby przynajmniej część z nas, raz dziennie podniosła z ziemi jeden papier, metalową puszkę lub butelkę, wówczas nie byłoby narzekań, że mamy dookoła tyle brudu.

Chcę również przypomnieć, że posiadanie na swojej nieruchomości tzw. "dzikiego wysypiska śmieci" jak również korzystanie z niego przez inne osoby, jest niezgodne z prawem.

Zakłady uspołecznione i prywatne, gospodarstwa specjalistyczne oraz instytucje mają obowiązek wywozu śmieci na wysypisko w Charzewicach lub Uszwi, względnie mogą zlecić wykonanie tych usług Zakładowi Remontowo-Budowlanemu przy Urzędzie Gminy w Czchowie. Mieszkańcy powinni dostarczać niepalne odpady do pojemników metalowych (kontenerów) znajdujących się na terenie Gminy, które opróżniane są na koszt urzędu.

Myślę, że wskazane jest aby jednym z elementów porządkowania gospodarki było utrzymanie porządku i czystości w naszej Gminie.

Roman Olchawa

ZIEMIA CZCHOWSKA W POEZJI POLSKIEGO BAROKU

Ogromna spuścizna pisarska Wacława Potockiego w przeważającej części nie drukowana za życia autora i udostępniona dopiero w wydaniach XIX i XX wieku - zapewnia mu jedno z pierwszych miejsc w literaturze Polskiego Baroku. W całym jego piśmiennictwie szczególną rolę odegrały dwa źródła wzorów: Pismo Święte i tradycja antyczna (piśmiennictwo łacińskie). Wyniesiona z domu dobra znajomość Biblii wyrażała przekonanie o najwyższej wartości tego tekstu jako źródła inspiracji myślowej. Któż nie zna pierwszych (przynajmniej) wersów słynnej "Transakcji Wojny Chocimskiej".

"Wprzód, niżli sarmackiego marsza dzieje
Potomnym wiescom muza na papier wyleje,
Niż durnego turczyzna propozyt szkarady
Pisać pocznę w pamiętne Polakom przykłady"/...

Jest to na ówczesne czasy najważniejsze (i pozostaje do dziś, szkoda, że niedoceniane i zapomniane, może przemilczane) dzieło epickie. Potocki Wacław to epik, satyryk i moralista (on ciągle miał pióro i myśl) - niezrównany malarz sarmackiego obyczaju, wnikliwy krytyk wad społecznych, obrońca swobód religijnych, zatroskany o dobro ojczyzny myśliciel.

Dla przypomnienia podam, że urodził się w 1621 roku w Woli Łużańskiej, zmarł na początku lipca 1696 r. w Łużnej, pochowany w klasztorze Reformatorów w Bieczu (dziś ziemia gorlicka, wówczas Powiat Biecki).

Szlachcic - ziemianin, całe życie spędził gospodarując na roli, ale też dużo jeździł, aktywnie uczestniczył w życiu publicznym. Był Podstarościm Bieckim, sędzią Grodzkim w Bieczu i Podczaszym Krakowskim. Wielokrotnie przejeżdżał

przez ziemię czchowską na sejmiki szlacheckie do Proszowic "sześć mil było z Łużnej do Czchowa". W maju 1669 roku ożenił się z córką poety Zofią Starosta Sądecki i Czchowski - Jan Lipski (w 1666 roku został mianowany Starostą Czchowskim).

W swoich utworach wymienia oprócz wielu miejscowości m.in. Czchów, Jurków i Wytrzyszczkę.

A oto jak przedstawia pewne zdarzenie, które daje nam obraz zwyczajów i obyczajów w tamtejszych czasach, a także stan gospodarki, co jako dobremu gospodarzowi nie uszło uwadze oglądając Czchów.

Znawcy współczesnych zdarzeń i stosunków społecznych doszukują się analogii w myśl porzekadła, iż historia powtarza się.

Wesele we Ćchowie

Niezwyczajna i rzecz ta zdała mi się nowa,
Kiedy mię na wesele proszono do Ćchowa
Miasto puste, kogoż tam, myślę sobie, zwabią
Gdzie młyn w ratuszu, diabeł na zamku burgrabią.
Zwada pewna i żadnej nie będzie wygody
Kędy zamek bez dachu, kędy młyn bez wody.
W kilka dni, jadąc z Sącza, potykam się z bracią
Którzy jedną siedzieli za stołem połać,
Ten w łeb, ten w pysk, ten w rękę, ten ranny w pól
grzbietu.
"Waszmość z obozu?" "Ej nie, z Ćchowskiego bankietu".
"Dokąd że? Protestować jedziem do grodu
A pan młody do łaźnie szedł miasto wywodu"
"Golić się?" - pytam znowu. Odpowiedzią "Golić"
Wszakem ja rzekł, że tam ma burgrabia co zbroić
"A panna młoda kędy?" "Do klasztoru jedzie".
Bodaj nigdy na Ćchowskiej nie bywać biesiadzie!
Nie imiemy się tego w przenosinach wzoru
Pan młody do balwierza, panna do klasztoru.

Czytając utwór na uwagę zasługuje fakt, iż w języku mieszkańców okolicznych miejscowości Czchów wymawiany jest do dziś w formie Ćchów". W opublikowanym 3 tomowym wydaniu "dzieł" jest również jeszcze jedna wersja tego wiersza, zainteresowanych odsyłam do biblioteki (Państwowy Instytut Wydawniczy 1987 rok).

Kolejną miejscowością wymienioną przez Potockiego jest Jurków w wierszu pt. "Tarło z Rybieńskim".

Pan Rybieński w Jurkowie, Pan Tarło w Melsztynie
Blisko siebie mieszkają, gdzie z krępaku płynie
Sławna rzeka w podgórzu, nasz Dunajec szybki.
Czemuż ludzie do Szląska jeżdżą po natryski?

Natomiast Wytrzyszczka wymieniona jest w "Inwentarzu podgórskich majątności" (jako "Wytrzeszczka"). Poeta celowo dokonał wyboru miejscowości, które obrazowały w sposób humorystyczny opis nędzy podgórskiej, jak: Wyskitna, Biedowo, Kipszna, Polichty, Oderne, Wytrzyszczka, Kołkówka, Żebraczka itp.

Bank Spółdzielczy w Czchowie zaprasza

Bank Spółdzielczy informuje rolników gminy, że posiada 300.000.000 zł. środków z Budżetu Państwa przeznaczonych na kredytowanie zakupu nawozów mineralnych i środków ochrony roślin.

Kredyty na zakup nawozów mineralnych i środków ochrony roślin udzielane są następujących zasadach:

1. Kredyt oprocentowany jest w wysokości 0.5 stopy oprocentowania kredytu refinansowego, nie niżej jednak niż 20% w stosunku rocznym.
2. Od przyznanego kredytu bank nie pobiera prowizji.
3. Wykorzystanie kredytu może następować do 30 czerwca 1991 r., a termin spłaty może być ustalony nie później niż do dnia 30 listopada 1991 r.

Kredytobiorca zobowiązany jest w terminie 4 tygodni od daty wypłaty kredytu przedłożyć imienny dowód dokonanych zakupów. W innym przypadku bank zastrzega sobie prawo wypowiedzenia kredytu i postawienia go w stan natychmiastowej wymagalności.

Zarząd BS zachęca wszystkich tych którzy nie nabyli do tej pory nawozów i środków ochrony roślin oraz nie posiadają na ich zakup własnych środków pieniężnych do skorzystania z przedmiotowych kredytów.

Zgłoszenia o kredyty sporządzane są wspólnie z pracownikiem BS a załatwiane w przeciągu kilku dni.

Prezes Zarządu BS Anna Koźmińska - Gut

Zarząd Banku Spółdzielczego w Czchowie zachęca do lokowania czasowo wolnych środków pieniężnych na prowadzonych przez bank rachunkach wkładów oszczędnościowych.

Równocześnie Zarząd BS informuje, że odsetki naliczane są w stosunku rocznym w wysokości uzależnionej od rodzaju wkładu oszczędnościowego oraz kapitalizowane w okresach kwartalnych i obecnie wynoszą:

1. Od wkładów oszczędnościowych płatnych na każde żądanie 27%
2. od wkładów oszczędnościowych terminowych
 - 3 miesięcznych 69%
 - 6 miesięcznych 76%
 - 9 miesięcznych 78%
 - 12 miesięcznych 82%
 - 24 miesięcznych 84%
 - 36 miesięcznych 86%

W przypadku wkładów oszczędnościowych 6 - miesięcznych wpłata nie może być niższa niż 3 mln zł.

Zapraszamy do naszego banku również tych, którzy do tej pory lokowali swe wkłady w PKO. Gwarantujemy wyższe odsetki.

ŻYDZI W CZCHOWIE

Czchów niegdyś był miasteczkiem częściowo zamieszkałym przez ludność żydowską. Wprawdzie do Czchowa gazeta "FOLKS = SZTYME" nie dociera, ale warto zapoznać naszych czytelników z artykułem pt. "Precedensowe rewizje nadzwyczajne" zamieszczonym na 1-szej stronie nr-u 9-10 z 1991.03.1-8. (FOLKS = SZTYME) jest organem Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Żydów w Polsce.

W artykule tym autor komentuje wiadomość zamieszczoną w "Gazecie Wyborczej" z 20 lutego 1991r. dot. zezwolenia na kupno 19 nieruchomości w centrum miasta (Tarnowa). Były one własnością obywateli pochodzenia żydowskiego. Obywatele ci o tej sprzedaży nic nie wiedzieli, a ich interesy nie były reprezentowane w sposób zgodny z prawem. Sąd tarnowski nie poszukiwał byłych właścicieli, którzy np. nie wrócili po wojnie do Tarnowa lub później wyjechali z Polski. Nie sprawdził też, gdzie obecnie mieszkają. A oto komentarz (FOLKS = SZTYME) do tej sprawy - cytujemy za powyższym numerem:

Przed blisko półwieczem nieruchomości i inne dobra należące do żydowskich instytucji i osób prawnych żydowskiego pochodzenia, zostały przejęte przez państwo bez jakiegokolwiek odszkodowania. Dotyczyło to zarówno mienia, którego właściciele zostali zamordowani, jak i mienia tych którzy uratowali się. Dotyczyło to także mienia przedwojennych instytucji i organizacji.

Powrót do cywilizowanych norm prawnych, daje możliwość odzyskania przez spadkobierców dawnych właścicieli ich mienia. Rewizje nadzwyczajne ministra sprawiedliwości, o których pisze "Gazeta Wyborcza", stwarzają nadzieję, iż sądy polskie zaprzestaną praktyk dysponowania własnością żydowską, tak jakby to była własność bezpieczeństwa.

Odnosi się to również do obiektów będących własnością przedwojennych gmin i innych instytucji żydowskich. Powinny one wrócić do Związku Religijnego Wyznania Mojżeszowego w Polsce oraz instytucji i organizacji żydowskich, które obecnie w Polsce działają. Jest to nie tylko sprawa zadośćuczynienia prawnego. Obecnie te instytucje i organizacje utrzymują się jedynie dzięki dotacjom państwowym.

Mając bazę materialną, mogłyby utrzymywać się z własnych środków.

Byłoby więc sprawiedliwie i zgodnie z kierunkiem przemian gospodarczych w kraju, gdyby mienie to wróciło w żydowskie ręce.

Rewizje nadzwyczajne ministra sprawiedliwości są jednocześnie sygnałem dla Żydów polskich zamieszkałych za granicą lub ich potomków do odnowienia starań o zwrot pozostawionego w Polsce mienia.

Posiadam bardzo ciekawy zapis z rozmowy jaką przeprowadziłem w 1988 roku z ob. Platnerem Szymonem (ur. w 1914 roku w Czchowie) niestety nie mogę przytoczyć poglądów rozmowy na sprawy mienia żydowskiego w Czchowie i okolicy ze względu na zastrzeżenia Pana Platnera, iż przekazuje te informacje tylko do mojej wiadomości bez możliwości wykorzystania ich w publikacjach.

Prosimy zatem o nadsyłanie do Redakcji ewentualnych spraw i problemów związanych z powyższym tematem. (Zastrzegamy pełną dyskrecję).

W najbliższych numerach napiszemy szerzej o narodowości Żydowskiej w przeszłości Czchowa i okolicy.

Kalejdoskop

- Polski Związek Wędkarski uważa, iż rejon Czchowa jest największym w Polsce ośrodkiem kłusowniczym ryb słodkowodnych.
- W okresie przedświątecznym cena sera białego (twarogu) wynosiła równowartość sera żółtego. Uwaga dla przyszłych producentów.
- W najbliższych latach więcej młodzieży niż obecnie ma kontynuować naukę w Liceach Ogólnokształcących. Od września br rozpoczynają działalność nowo powstałe Licea w Szczucinie, Żabnie i Zakliczynie. Trudne warunki lokalowe oświaty w naszej gminie uniemożliwiają wykorzystanie tej szansy.
- Najtrudniejsze warunki lokalowe istnieją w szkole podstawowej w Piaskach Drużkowie, gdzie uczęszcza 80 dzieci. Ponadto budynkiem szkolnym interesują się spadkobiercy ostatnich właścicieli.
- Prowadzona w ostatnim okresie w miastach walka z handlem ulicznym spowodowała zwiększony napływ sprzedających na jarmarkach w Czchowie.
- W szkole zawodowej ZDZ w Czchowie zainteresowaniem kandydatów na uczniów cieszy się szacunkiem zawód stolarza na niekorzyść ślusarza mechanika. Przed kilkoma laty relacje były odwrotne.
- Charakterystyczną rośliną uprawianą na żyznych ziemiach doliny Dunajca w rejonie Czchowa jest fasola "Piękny Jaś".

O G Ł O S Z E N I A

Dla uczczenia 200 rocznicy Konstytucji 3-go Maja Zarząd Gminy Czchów zaprasza mieszkańców gminy na uroczystą akademię, która odbędzie się w sali kina BASZTA w Czchowie dnia 03.05.1991 r. o godz. 18-tej.

Zarząd Gminy Czchów

W związku z wygaśnięciem mandatu radnego Pana Tadeusza Wojakiewicza, Wojewoda Tarnowski na wniosek Rady Gminy zarządził przeprowadzenie wyborów uzupełniających do Rady Gminy w Czchowie w dniu 12 maja 1991 r. w okręgu wyborczym Nr 1 obejmującym ulice:

ul.Arмии Krajowej
ul.Basztowa
ul.Boczna
ul.Cmentarna
ul.Królowej Jadwigi

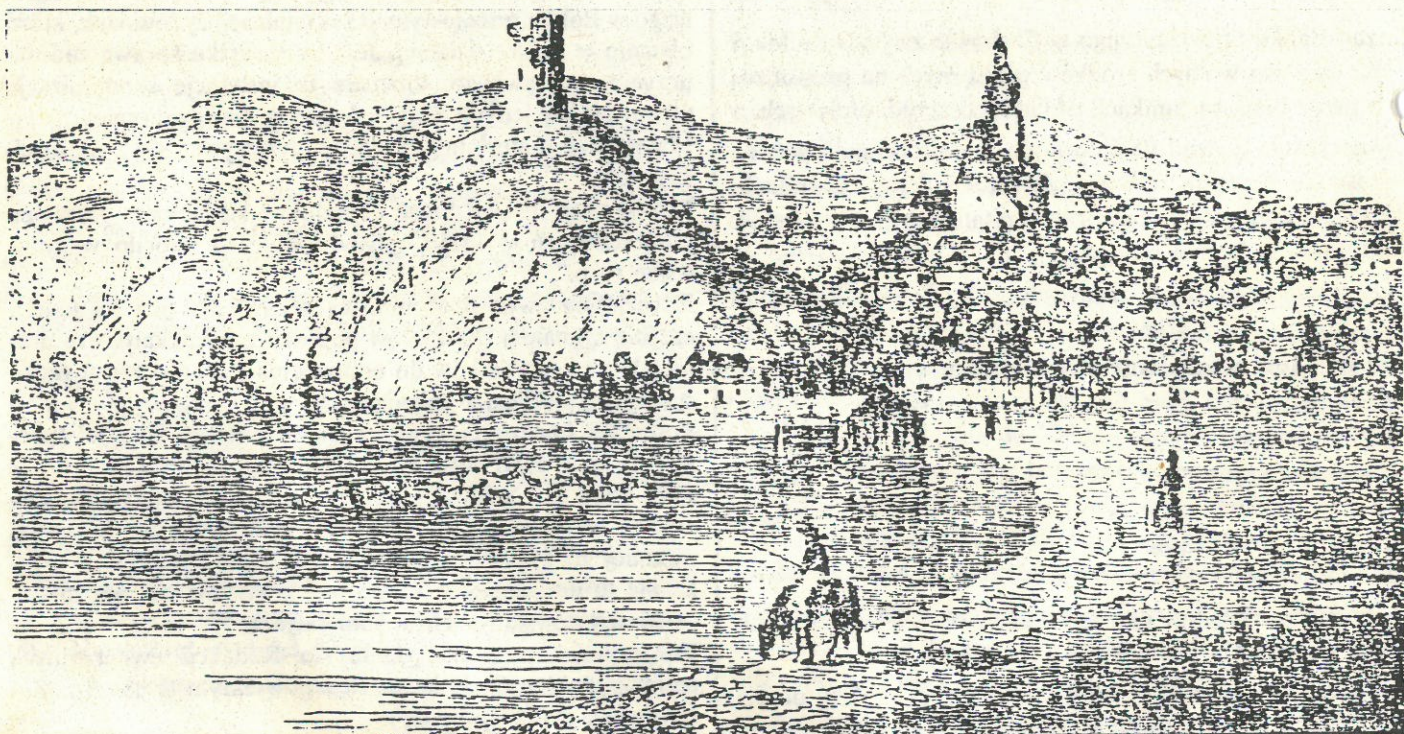
Pl.Kazimierza Wielkiego
ul.Szkolna
ul.Węgierska
ul.Wąska
ul.Partyzantów

Terytorialna Komisja Wyborcza w Czchowie prosi zainteresowane osoby i organizacje o zgłaszanie kandydatów na radnego w terminie do 21.04. br.

W dniach od 26.04.91 - 01.05.1991 r. w pokoju Nr 19 Urzędu Gminy w Czchowie zostanie wyłożony do wglądu spis wyborców okręgu Nr 1. Prosimy zainteresowanych mieszkańców o jego sprawdzenie. Telefon dyżurny 113.

Przewodniczący Terytorialnej Komisji Wyborczej
Stanisław Obal.

Czchów - rycina zamieszczona w czasopiśmie "Przyjaciel Ludu" z roku 1830

Adres Redakcji: Czas Czchowa, 32-860 Czchów, skrytka pocztowa 24, Nakład 300 egzemplarzy